TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI

IMHALLEF

ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.

Rikors Numru: 937/97

Albert Attard

vs

Korporazzjoni Telemalta u b'digriet tal-14 ta' Dicembru 1999 giet korretta ghal Maltacom p.l.c. bhala successur tal-istess

Illum 18 ta' April, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrent wara li ppremetta illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995 u b'mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' April 1990 u sussegwentement huwa sofra ingustizzja meta saret jew inghatat bi pregudizzju ghall-istess rikorrent, distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita u dan billi r-rikorrent gie mcahhad milli jinghata promozzjoni ghall-grad ta' ***Technical Officer I*** meta kellu l-esperjenza,

il-kwalifiki u l-kwalitajiet kollha necessarji sabiex jinghata din il-promozzjoni.

Illi l-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej: Ir-rikorrent gie mpjegat mal-Korporazzjoni intimata fis-sena 1981 bhala Apprentist. Fis-sena 1984 huwa inghata l-grad ta' ***Technician I***. Fil-waqt li fis-sena 1987 huwa nghata l-grad ta' Technician III. F'Lulju tas-sena 1989 huwa kien applika ghall-promozzjoni ghall-grad ta' ***Technical Officer I.*** Wara li gie soggett ghall-process ta' ezaminazzjoni li, kif ser jirrizulta waqt is-smiegh tal-kawza, kien process mill-aktar irregolari, inkonsistenti u diskriminatorju, huwa ma nghatax il-promozzjoni li ghaliha huwa applika, nonostante illi huwa kellu il-hila u l-kwalifiki necessarji sabiex jinghata dan il-grad. Illi ironikament meta inghataw il-promozzjonijiet in kwistjoni, huwa kien diga inkarigat b'xoghol fl-A.X.E. Exchange Digitali liema xoghol kellu l-istess responsabbiltajiet ta' Technical Officer I. Huwa baqa' jaghmel l-istess xoghol ta' Technicial Officer I ghal diversi snin minghajr ma inghata l-grad rispettiv u dan nonostante illi huwa kien sahansitra talab formalment partikolarment f'April tas-sena 1991 sabiex dan il-grad jinghatalu. Dan il-grad fil-fatt hadu biss f'Ottubru tas-sena 1996 bil-konsegwenza illi huwa tilef diversi beneficcji u possibiltajiet ta' avvanz fix-xoghol tieghu.

Illi huwa kien bi hsiebu jgib sabiex isostni l-ilment tieghu lix-xhieda murija fl-elenku li jindika ghar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrent kien bi hsiebu jgib prova dwarhom bix-xhieda taghhom.

Ghaldaqstant ir-rikorrent talab lil dan it-Tribunal li jisma u jiddecciedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' l-1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji u jinghata rimedju billi jigi ordnat:

1. Illi r-rikorrent jinghata l-promozzjoni ta' ***Technical Officer I*** u s-seniority rispettiva tal-grad fih promoss b'sehh mid-data li minnha kienu intizi li jkunu applikabbli l-istess promozzjonijiet jew data ohra li dan it-Tribunal jidhirlu xierqa u konsegwentament jigi aggustat l-grad u/jew l-iskala prezenti tieghu;

2. Illi jigi mhallas lir-rikorrent dik is-somma li dan it-Tribunal joghgbu jillikwida, liema somma tirraprezenta d-differenza fl-ammont ta' dhul bhala income u beneficcji ohra li huwa ma hax u danni ohra minnu sofferti minhabba tali ingustizzja;

3. Jew inkella jekk dawn it-talbiet ma jistghux jintlaqghu, li jigi ordnat li jithallas lir-rikorrent kumpens f'ammont ta' Lm5000 jew somma ohra li dan it-Tribunal joghgbu jiffissa.

Ra l-elenku tax-xhieda u d-dokumenti prezentati mir-rikorrent.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tas-socjeta` intimata li eccepiet:

1. Illi l-korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ingustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita mar-rikorrent jew li cahditu minn promozzjoni li kien haqqu.
2. Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-grad ta' Technical Officer I kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrent kien applika pero` ma kkwalifikax u ghalhekk ma setghax jinghata l-promozzjoni.

3. Illi minn massimu ta' 100 marka r-rikorrent gab 42 marka. Dawn kienu mqassmin hekk: 4 minn 30 marka ghas-snin ta' servizz; 4 minn 20 marka ta' l-esperjenza, 15 marki minn 15 il-marki ghal kwalifiki; 12 minn 20 marka ghar-risposta fuq mistoqsija teknika; 3 minn 10 marki ghal mistoqsija generali u 4 minn 5 marki ghal personalita`.

4. Ghaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal joghgbu jichad it-talba tar-rikorrent. Bl-ispejjez kontra tieghu.

Ra l-elenku tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:
Ikkunsidra

Illi r-rikorrent ipprezenta affidavit fejn qal li hu ma jaqbilx mal-punteggi li nghata u mal-mod kif tqassmu l-kriterji. Semma li ghall-promozzjoni kienu mportanti l-kwalifiki u t-teknika u li skond hu dawn ma nghatawx persentagg gholi fil-kriterji tant li min kien ilu hafna snin mal-Kumpanija ha l-promozzjoni. Semma lil Lawrence Darmanin u lil Carmel Attard dawn hadu tletin (30) marka minn tletin (30) allokati ghall-esperjenza mentri ma kellhom l-ebda kwalifika teknika. Semma wkoll li hu kien jahdem fl-exchange digitali b'responsabiltajiet ta' Technical Officer I u

mill-1986 sa l-1989 kien gie maghzul biex jinstalla l-exchange digitali internazzjonali ta' B'Kara. Ir-rikorrent ipprezenta kopji tac-certifikati u kwalifiki li kellu. Dawn qeghdin esebiti minn fol 27 sa 48 tal-process.
Ir-rikorrent in kontro-ezami qal li hu hass li l-allokazzjoni tal-marki ma kinitx wahda tajba. Fl-interview huwa qal li gie mistoqsi mistoqsija teknika fuq l-axe, fuq general knowledge ma staqsewh xejn.

Xehed <u>David Buttigieg</u> Executive Principal mal-Maltacom li pprezenta r-rapporti tal-Bord tal-Ghazla ghall-grad ta' TTIII u TOI.

Xehed <u>l-Inginier Albert Balzan</u> li semma li kien Chairman tal-bord ghall-promozzjonijiet ta' l-1989 u 1990. Il-membri l-ohra kienu Charles Zammit u Godwin Ellul. Hu biss kien il-persuna teknika fil-bordijiet in kwistjoni u l-mistoqsijiet teknici kien jaghmilhom hu biss u kien hu li jaghti l-marki fuqhom. Semma wkoll l-kriterji li kienu juzaw biex jallokaw il-marki. Kompla jghid li ma kienx ikollhom il-personal file ta' l-individwu pero` kien jaf in-nies kollha sewwa. Kompla jghid "Mistoqsi jekk fil-fatt kienux saru xi rakkomandazzjonijiet qabel l-interviews jew le nghid li iva kien hemm diversi nies bhall-General Workers' Union u bhall-Ministri li kienu ppruvaw ikellmuna. Kienu kellmuna u anke ghamlulna rakkomandazzjonijiet. Mistoqsi dwar is-Segretarju Parlamentari Muscat kienx kellimna nghid li mhux hu biss, kullhadd kien ikellmek."

Xehed <u>Edmond Micallef</u> li qal li hu kien gie appuntat Chairman tal-Bord ta' l-Appelli rigward il-promozzjonijiet li saru fil-Maltacom bejn l-1988 u 1989. Huwa kkonferma r-rapport li kienu waslu ghalih u fuqu gharaf il-firma tieghu u l-firem tal-membri l-ohra tal-Bord, li kienu John DeGray

li kien jirraprezenta lil Korporazzjoni, u Karmenu Farrugia li kien jirraprezenta lil Union.

Xehed Saviour Gatt inginier mal-Maltacom li qal li fl-1986 kien responsabbli mill-exchange tal-E10 li huwa l-exchange digitali li kien gie installat fl-1975. Din is-sistema kienet tirrikjedi ghazla ta' nies biex jittrenjaw ruhhom fuq is-sistemi digitali. Kienu jsiru courses lokalment u kull min kien interessat kien japplika. Wara t-trainning sar ezami u l-ahjar tmienja, ghaxra li gew fil-lista ntaghzlu biex imorru jitrenjaw barra minn Malta. Zied jghid li Oliver Farrugia jafu jahdem fuq is-sistema digitali u ma kienx jaf jekk marx ghall-kors barra minn Malta ma l-ewwel grupp jew mat-tieni grupp. Raymond Gauci kien mar ghall-kors fl-1989, u ghax-xhud dan kien wiehed mill-ahjar technicians ukoll. Charles Cassar ukoll kien mar ghall-kors fl-1989, u kien jaghmel xoghol tajjeb hafna. Stanley Aquilina kien mar ghall-kors mat-tieni grupp. Charles Tonna mar ghall-kors mat-tieni grupp u x-xhud qal li dan dejjem ghamel xoghlu. Albert Attard tela' mat-tieni kors u kien jaghmel xoghlu tajjeb hafna.

Illi saret referenza ghas-sentenza moghtija fis-6 ta' Novembru 2001 fir-rikors numru 1108/97 fl-ismijiet Joseph Mallia vs Chairman Maltacom p.l.c. fejn it-Tribunal qal:

Allokazzjoni Generali ta' Marki:

Dan it-Tribunal jinsab spiss affacjat bil-problema tal-allokazzjoni tal-marki fl-interviews. Gieli dawn ma jkunux konformi ma' principji ohra skond il-ligi, l-prattika, ftehim kollettiv jew xi kriterju iehor. Hemm ukoll il-problema meta fil-fehma tat-Tribunal ma jkunux

konformi ma' principju ta' logika. Hemm spiss il-problema li jigu allokati wisq marki ghal elementi suggettivi.

It-Tribunal jemmen hafna fil-kriterji oggettivi bhal ma huma snin ta' servizz (seniority) u kwalifiki ghax f'dawn certament ma jistax jkun hemm l-element ta' ingustizzja. B'daqshekk certament mhux qieghed jinghat li fatturi ohra bhal personalita', adattabilita' ghax-xoghol in kwistjoni, u esperjenza ma ghandhomx l-importanza taghhom.

Hawn wiehed irid ihares lejn kif gew allokati l-marki f'dan il-kaz u cioe':

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	20%
Kwalifiki	15%
Mistoqsija Teknika	20%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita'	5%

L-ewwel haga li wiehed jinnota hija li l-mistoqsija teknika giet allokata aktar marki mill-kwalifiki. Kif jista' jkun li Bord jaghti aktar importanza ghar-risposta fuq aspett wiehed mill-kwalifiki in generali. Ta min izid hawnhekk li tnejn mit-tlieta tal-Bord ma kienux teknici u ghalhekk l-evalwazzjoni tar-risposta kienet qedgha ssir minn persuna wahda. Ir-risposti kienu jinghataw f'minuta, tnejn f'interview. Dan ma kienx xi ezami skritt. Il-personal files tal-applikanti ma kinux f'idejn il-Bord. Hawn jidhol ukoll aspett iehor u cioe' il-kriterju ta' kwalifiki u kemm taghti marki ghal kull certifikat, u

ta' liema livell, u jekk hux fuq lingwa jew aspett tekniku. Dan il-Bord ma dahalx fih fir-rapport tieghu.

Aspett iehor hi l-General question inghatat importanza ta' 2/3 tal-kwalifiki, u d-doppju tal-personalita'. Ma hemmx ghalfejn ta' hafna kummenti biex wiehed jirrealizza li hawn xi haga stramba.

Experience ghalkemm hi aspett importanti giet moghtija wisq importanza fl-allokazzjoni tal-marki. 20% huwa percentagg gholi u l-element tal-mistoqsija teknika tohrog parti mill-istess esperjenza u b'hekk fil-verita' gie moghti 40% meta wiehed ihares sewwa lejn dan l-aspett.

Ghalhekk it-Tribunal ihoss li ghall-ezami ta' TO II u TO III l-allokazzjoni tal-marki trid tinqasam hekk:

Snin ta' Servizz	30%
Esperjenza	<u>15</u>%
Kwalifiki	<u>25</u>%
Mistoqsija Teknika	<u>15</u>%
Mistoqsija Generali	10%
Personalita`	5%

Analizi tar-Rizultati:

Fuq l-aspett tas-**<u>snin ta' servizz</u>** r-rikorrent ghandu jindika l-marki zbaljati jew tieghu jew ta' applikanti ohra. B'hekk biss it-Tribunal ikun jista' jikkonstata jekk hemmx zbalji fl-ghoti tal-marki. Dwar **<u>experience</u>** it-Tribunal ihoss li ghalkemm dan l-aspett mhux

necessarjament hu marbut mas-snin ta' servizz ftit jew wisq ghandu jkun korrelat. Izda fost il-marki moghtija jsib li ghal:
30 sena servizz applikant inghata 4, ghal 29 inghata 6, 24 inghata 7; kien hemm min ghal 7 snin ta' servizz inghata 17, u ghal 9 inghata 20 [u dan kien Telecom Technician I u ghalhekk kellu esperjenza gholja meta telgha 5 gradi]. Jew hemm min hu bravu hafna, jew hemm min ma tantx dotat! Inoltre dawn il-marki huma aktar preokkupanti ghax dan il-gudizzju sar fi ftit minuti ghax il-Bord ma kellux il-personal files tal-applikanti maghhom. Dan hu kriterju suggettiv u facli li jigi zbaljat.
Dwar **kwalifiki** 13 minn 52 minn dawk li gabu l-50% ma kellhom xejn kwalifiki; minn dawk li gabu minn 42 sa 49 marki u cioe' 36, 8 biss ma kellhomx kwalifiki. Dwar il-**mistoqsija teknika** ghalkemm it-Tribunal ma hux tekniku u lanqas kien prezenti waqt l-interview biex jiccensura dak li sar, bil-fors ikollu jesprimi li risposta tajba ghadha tohrog minn min ghandu l-kwalifiki u s-snin ta' servizz. Minn ezami tal-marki ghal TO III 7 li ma kellhomx kwalifiki hadu 20 minn 20, 1 ha 19, 3 hadu 17, 1 ha 16. Il-maximum tal-kwalifiki kien 15; fost dawk li ma ghaddewx kien hemm 7 li kellhom 15. Minn dawn is-sebgha 2 gabu 12, 1 gab 10, 1 gab 8, 1 gab 7, u 2 gabu 5 [u dawn l-ahhar tnejn kellhom 10 snin ta' servizz u kien TO I u l-iehor 12 il-sena u kien TO II].

Ghalhekk t-Tribunal ghandu l-obbligu li jekk jigi pruvat li l-marki moghtija huma zbaljati ghandu jvarja dawn il-marki.

Inoltre minn ezami tar-rizultat jirrizulta li l-cut-off mark ghall-promozzjoni ta' TO III kienet 52%; it-Tribunal ihoss li din trid tigi

varjata ghal 50% minhabba li kien hemm min ma kienx haqqu jikkwalifika u fil-fatt sar u ghalhekk ha post ta' dawk li mhux suppost hadilhom posthom. Il-cut-off tat-TO II kienet 50% u ghalhekk it-Tribunal ma ghandux xi jvarja.

Marki moghtija lir-Rikorrent:

Dwar Snin ta' Servizz, il-Bord alloka 30%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal jinnota li r-rikorrent dahal jahdem mat-Telemalta fl-1984 u ghalhekk suppost li nghata 5 marka u mhux 4 ghax ghalkemm ma hemm imnizzel xejn fir-rapport li l-marki nghataw wahda ghal kull sena meta qies l-allokazzjoni ta' 30 marka bil-fors li trid tinhadem b' marka ghal kull sena; ghalhekk ir-rikorrent qed jinghata 5 marka;

Dwar Esperjenza l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal ihoss li r-rikorrent li kellu s-snin ta' servizz u kwalifiki li kellu kien haqqu 5; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal din issir 4;

Dwar Kwalifiki l-Bord alloka 15%; ir-rikorrent gab 15; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 25%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 25;

Dwar Mistoqsija Teknika l-Bord alloka 20%; ir-rikorrent gab 12; it-Tribunal varja l-allokazzjoni tal-marki ghal 15%; bl-allokazzjoni l-gdida tat-Tribunal il-marka ssir 9;

Dwar Mistoqsija Generali l-Bord alloka 10%; ir-rikorrent gab 3; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 10%; it-Tribunal ihalli l-istess marka ta' 3;

Dwar Personalita` l-Bord alloka 5%; ir-rikorrent gab 4; it-Tribunal halla l-istess allokazzjoni ta' 5%; il-marka tibqa' 4.

Dan igib it-Total ghal TO I ghal 50. Dwar il-cut-off mark kif issemma aktar ‘il fuq fil-kaz ta’ TO III u TO II din giet stabbilita mit-Tribunal bhala 50% ghar-ragunijiet fuq indikati. Bl-istess mod ghal TO I it-Tribunal qieghed japplika l-istess kriterju ta’ 50%.

Ghal dawn il-motivi jichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` intimata, jilqa’ t-talba tar-rikorrent u peress li jsib l-ilment gustifikat jirrikmanda li r-rikorrent jinghata rimedju kompensattiv billi jinghata l-kariga ta’ T.O. I b’ effett mill-istess data li inghatat lit-T.O. I l-ohra u jitpogga fil-lista ta’ seniority daqs kemm ha l-promozzjoni dak in-nhar, kif ukoll li jithallas id-differenza fil-paga li sofra.

Spejjez kontra l-intimat.